

МИХАЙЛО ТКАЧ

Український поет-пісняр, кіносценарист; заслужений діяч мистецтв України, народний артист України, лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка.

Михайло Ткач народився 26 листопада 1932 року в селі Лукачани колишнього Хотинського повіту (в часи румунської окупації). Навчався у румунській школі. Але вже в червні 1940 р. край возз'єднався з Україною. "У голодні 1946 - 47 рр. Чернівці стали для мене початком осмислення гострих кутів життя, пробою на зуб людських вартостей, етапом осягнення дивовижних міських вулиць, пошарпаних часом під'їздів і дворів повоєнної руїни..." - згадує про себе письменник. Його чекав інтернат у Чернівцях по вулиці Боженка, потім українська школа № 5, що по вулиці Щорса.

Отримавши диплом фельдшера, 1951 році Михайло Ткач став студентом медичного інституту. Ще в медичному училищі писав вірші. Ще в Кельменцях, працюючи помічником епідеміолога санітарно-епідеміологічної станції з серпня 1950-го по червень 1951 рр., у вільний час продовжував віршувати і першого свого вірша видрукував у районній газеті "Рідне слово". Директор музичного училища композитор Богдан Крижанівський поклав вірша на музику, а область делегувала свою самодіяльність до Києва на республіканський звіт, пісню там виконував зведений хор. Доля! Один з перших віршів - і вже пісня на республіканський обшир!

Потім з'явився на сторінках обласної газети вірш "Марічка", для якого було оголошено конкурс серед музикантів області - хто напише кращу мелодію, яка б відповідала словам. І мало хто знає, що в архіві є десь чи не сорок мелодій "Марічки". Та популярності й слави зажила музика Степана Сабадаша.

Медицина в певній мірі була обрана батьками поета-початківця. Проте, вже будучи студентом медичного інституту, він відчув непереборний потяг до літератури. В 1956 році у видавництві "Молодь" в Києві побачила світ перша збірка віршів "Йдемо на верховини", а в 1957 році - друга збірка "На перевалі". У травні цього ж року Ткача прийняли до Спілки письменників. Батьки змирилися з літературним покликанням сина, і він став журналістом обласної газети, водночас очолив літературне об'єднання. А у серпні 1958-го у Чернівцях було створено письменницьку організацію і письменника обрано першим її керівником.

Йому бракувало філологічної освіти, і з вересня 1959 року Михайло Ткач - студент Вищих літературних дворічних курсів при Літературному інституті ім. Горького в Москві. Два роки навчання в такому престижному закладі були справжнім літературним університетом. До Чернівців він не повернувся після закінчення курсів у 1961 році, а лишився у Києві. Переважну частину київського періоду творчого життя забрала робота на кіностудії ім. Олександра Довженка, у Державному Комітеті кінематографії, на кіностудії хронікально-документальних фільмів. Саме за сценарій повнометражного документального фільму про Україну Ткача-сценариста у 1973 році удостоєно Державної премії ім. Т. Г. Шевченка.

Київ - це його доля, утвердження імені в поетичному пісенному жанрі. Це співпраця з такими особистостями, як Платон Майборода, Олександр Білаш, Євген Станкевич, Ігор Шамо та Ігор Поклад, Олександр Злотник, Левко Дутківський та ін. За помітну роботу в мистецтві з рук Президента вже незалежної України дістав Диплом заслуженого діяча мистецтв. У доробку автора десь півтора десятка поетичних і суто пісенних збірок, сценарії більше двадцяти документальних, великих і короткометражних, фільмів та двох художніх. Але найбільший ужинок - у пісенному жанрі. Досить назвати "Марічку", "Ясени", "Сніг на зеленому листі", "Прилетіла ластівка", "Сину, качки летять", "Білі лебеді", "Мама Марія", "Писанка", "Чуєш, мамо", "Якщо любиш, кохай"... А всього десь понад сто заспіваних провідними виконавцями пісень. Кращі з них

видані збірками "Серед літа" та "Лебедині сурми", а також зібрані в одній аудіокасеті. Помер Михайло Миколайович 3 квітня 2007 року.

Джерела про життя та творчість

Антонюк-Гаврищук, Євдокія. "І була у тій любові завжди Україна"... : [про буковинського поета Михайла Ткача] / Антонюк-Гаврищук, Євдокія // Буковинське віче. - 2015. - № 45. - 26 листопада. - С. 1.

Вознюк, Володимир. Знамениту "Марічку" Ткач написав для Марічки з Путили : до 80-річчя автора пісні Михайла Ткача відкрили пам'ятну дошку / Вознюк, Володимир // Доба. - 2012. - 6 грудня (№ 49). - С. 1, 5.

Здоровило, Тарас. А пісня лунає... : людина живе доти, допоки живе пам'ять про неї. Аби увічнити спомини про одного із непересічних українців, в столиці, до 85-річчя Михайла Ткача на будинку, в якому він мешкав по вул. Прорізна, 13 було відкрито меморіальну дошку / Здоровило, Тарас // Літературна Україна. - 2017. - № 51-52, 27 груд. - С. 2.

Кривий, Василь. Зоря визорує з доріг : [про Михайла Ткача] / Кривий, Василь // Буковинське віче. - 2012. - 7 грудня (№ 50). - С. 1.

Телешман, Світлана. Неспогад про Михайла Ткача : напередодні 85-річчя від дня його народження / Телешман, Світлана // Буковина. - 2017. - № 48, 24 листоп. - С. 4.

Фещук, Наталія. Де б він не з'являвся, йому завжди казали: "Марічка" прийшов : у Чернівцях відзначили 85-річчя від дня народження поета-пісняра Михайла Ткача / Фещук, Наталія // Чернівці. - 2017. - № 48, 30 листоп. - С. 11.

Черняк, Людмила. "На Вкраїну моліться у сотні правдивих свічад..." : [про Михайла Ткача] / Черняк, Людмила // Буковина. - 2012. - 30 листопада (№ 93). - С. 3.

Чопик, Ростислав. Пісня Михайла Ткача / Чопик, Ростислав // Дзвін. - 2013. - № 11-12. - С. 150-151.

Чорней, Валерія. "Марічка" стала неофіційним гімном Буковини : до 80-річчя автора пісні Михайла Ткача відкрили пам'ятну дошку та виставку / Чорней, Валерія // Молодий буковинець. - 2012. - 26-27 листопада (№ 134). - С. 4.